

Sygn. akt II PK 289/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 października 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Strusińska-Żukowska (przewodniczący)

SSN Romualda Spyt

SSA Anna Szczepaniak-Cicha (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa S. P.

przeciwko M. B. - zastępca odwołanego Komornika Sądowego A. P. przy Sądzie Rejonowym w K. i W. O.- Komornikowi Sadowemu przy Sądzie Rejonowym w W. o sprostowanie świadectwa pracy, odszkodowanie za okres wypowiedzenia oraz za nie wydanie świadectwa pracy w terminie, ekwiwalent za urlop wypoczynkowy i wynagrodzenie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 14 października 2014 r.,

skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Ś.

z dnia 18 marca 2013 r.,

1. odrzuca skargę kasacyjną w części dotyczącej sprostowania świadectwa pracy i odszkodowania za niewydanie świadectwa pracy w terminie;

2. oddala skargę kasacyjną w pozostałej części;

3. zasądza od S. P. na rzecz W. O. i M. B. kwoty po 900 (dziewięćset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w K. wyrokiem z dnia 6 grudnia 2012 r. zasądził od pozwanego M. B. - zastępcy odwołanego Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym A. P. na rzecz powoda S. P. kwotę 664,15 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 18 grudnia 2009 r. tytułem ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy, dalej idące powództwo wobec tego pozwanego oddalił, oddalił także w całości powództwo wobec W. O. - Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w W. Nadto Sąd orzekł o kosztach procesu zasądzając je od powoda na rzecz obu pozwanych w kwocie po 1.800 zł.

Sąd pierwszej instancji ustalił, że powód w dniu 1 września 2006 r. został zatrudniony przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w K. na stanowisku pracownika kancelarii komorniczej z możliwością odbywania aplikacji komorniczej, na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony w pełnym wymiarze czasu pracy. Od 1 września 2007 r. wynagrodzenie zasadnicze powoda wynosiło 2.800 zł miesięcznie.

Zarządzeniem z dnia 4 grudnia 2008 r. Prezes Sądu Apelacyjnego zlecił W. O., Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym w W., zastępcze pełnienie obowiązków komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w K., w Kancelarii Komorniczej prowadzonej przez A. P. W. O. w piśmie z dnia 17 lutego 2009 r. oświadczył, że rozwiązuje z S. P. umowę o pracę bez wypowiedzenia na podstawie art. 52 § 1 pkt 1 k.p. z powodu ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków pracowniczych i działania na szkodę pracodawcy polegającego na celowym świadomym wprowadzaniu petentów w błąd co do obecnego adresu kancelarii komornika, jak i wykonywania w okresie urlopu czynności zastrzeżonych dla pracodawcy. S. P. pozwem z dnia 20 lutego 2009 r. wniósł o uznanie za nieważne rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia, a w razie nieuwzględnienia tego wniosku - o przywrócenie do pracy. Powód skierował pozew przeciwko A. P., którego zastępował już W. O. Na rozprawie przed Sądem

Rejonowym w N. w dniu 13 sierpnia 2009 r. A. P. uznał powództwo w całości, łącznie z roszczeniem powoda o zasądzenie kwoty 19.800 zł tytułem wynagrodzenia i premii kwartalnej. Prawomocnym wyrokiem z dnia 13 sierpnia 2009 r. Sąd Rejonowy w N. ustalił, że S. P. pozostaje w stosunku pracy z pozwanym A. P. oraz zasądził od A. P. kwotę 19.800 zł brutto tytułem wynagrodzenia za pracę.

W piśmie z dnia 25 lutego 2010 r., skierowanym do W. O., S. P. oświadczył, że z dniem 28 lutego 2010 r. rozwiązuje umowę o pracę bez wypowiedzenia z winy pracodawcy w trybie art. 55 § 1 k.p. z powodu ciężkiego naruszenia przez pracodawcę podstawowych obowiązków wobec pracownika - niewypłacania wynagrodzenia za pracę od 1 lutego 2009 r. S. P. od 15 lutego 2009 r. do 25 lutego 2010 r. ani razu nie stawiał się w kancelarii komorniczej w K. W. O. powiadomił powoda pismem z dnia 8 marca 2010 r., że nie posiada akt osobowych i nie może wydać świadectwa pracy, a swe roszczenia powód kierować powinien do A. P., zgodnie z wyrokiem z dnia 13 sierpnia 2009 r. Z kolei zarządzeniem z dnia 25 października 2010 r. Prezes Sądu Apelacyjnego odwołał W. O. z zastępczego pełnienia obowiązków A. P. i zlecił ich zastępcze pełnienie M. B., Asesorowi Komorniczemu przy Sądzie Rejonowym w W., do czasu powołania nowego komornika. Sąd Rejonowy Sąd Pracy w K. wyrokiem z dnia 24 listopada 2011 r. nakazał M. B. - Zastępcy odwołanego Komornika Sądowego A. P. przy Sądzie Rejonowym w K., aby wydał powodowi świadectwo pracy, a w stosunku do W. O. oddalił powództwo o nakazanie wydania świadectwa pracy. M. B. wystawił powodowi świadectwo pracy, stwierdzając że S. P. był zatrudniony w Kancelarii Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w K. – A. P.; pracownik został przejęty na podstawie art. 23¹ k.p. z dniem 10 grudnia 2008 r. przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w W., W. O., Zastępcę Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w K., A. P., od 1 września 2006 r. o 17 lutego 2009 r. był pracownikiem kancelarii, a stosunek pracy ustał w wyniku rozwiązania przez pracodawcę w trybie art. 52 § 1 pkt 1 k.p. z dniem 17 lutego 2009 r. Powód wystąpił do M. B. o sprostowanie tego świadectwa pracy.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd pierwszej instancji uznał powództwo za częściowo zasadne wobec pozwanego M. B. Podniósł, że nie jest prawidłowe

twierdzenie, iż zastępca komornika nie jest samodzielny pracodawcą w rozumieniu art. 3 k.p. Uprawnienia zastępcy komornika w zakresie stosunków pracy nie wynikają z przepisów ustawy o komornikach sądowych i egzekucji, ale z przepisów Kodeksu pracy. Natomiast wykładnia art. 23¹ k.p. prowadzi do wniosku, że w razie gdy dochodzi do przejęcia całego zakładu pracy, połączonego z jego likwidacją, to za zobowiązania powstałe u poprzedniego pracodawcy ponosi odpowiedzialność wyłącznie nowy pracodawca, który z mocy prawa (§ 1) stał się stroną w dotychczasowych stosunkach pracy. Ekspozycja przez pozwanego okoliczność, że w chwili obejmowania kancelarii przez pozwanego M. B. powód S. P. nie pozostawał już od dawna w stosunku pracy z pozwanym W. O., nie ma znaczenia dla jego odpowiedzialności. Pozwany M. B. przejął bowiem nie pracownika, ale niezrealizowane zobowiązania wobec powoda. Jednocześnie zwolnienie W. O. z funkcji zastępcy komornika oznacza, że po jego stronie nie występuje już legitymacja procesowa bierna co do zobowiązań przejętych przez następcę. Odnośnie daty i trybu rozwiązania stosunku pracy Sąd pierwszej instancji przyjął, że wywołało skutek oświadczenie W. O. o rozwiązaniu bez wypowiedzenia umowy o pracę z powodem, złożone mu w dniu 17 lutego 2009 r. Wyrok Sądu Rejonowego w N. z dnia 13 sierpnia 2009 r. ustalający, że S. P. pozostaje w stosunku pracy z A. P., prowadzącym działalność jako Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w K., nie uchylił skutków prawnych oświadczenia woli złożonego przez W. O. Sąd podkreślił, że W. O. nie był stroną tego postępowania i nie jest wymieniony w sentencji wyroku, wobec czego wyrok ten nie ma mocy wiążącej ani wobec niego, ani *erga omnes*. Wyrok ten nie unieważnił też rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia, co oznacza, że do rozwiązania stosunku pracy z powodem doszło 17 lutego 2009 r. Z tej przyczyny S. P. nie mógł rozwiązać umowy o pracę bez wypowiedzenia na podstawie art. 55 § 1¹ k.p. w lutym 2010 r. Z tego też względu Sąd pierwszej instancji uznał roszczenie o odszkodowanie za bezzasadne, podobnie jak żądanie zasądzenia wynagrodzenia za okres do lutego 2010 r. W tym bowiem czasie powód w ogóle pracy nie świadczył, a co więcej nie pozostawał w stosunku pracy. Odnośnie do urlopu wypoczynkowego Sąd Rejonowy przyjął, że powodowi za 2009 r. przysługuje urlop proporcjonalny jedynie za czas do rozwiązania stosunku pracy i ustalił, że

powodowi za jeden dzień urlopu przysługuje kwota 132,83 zł, a za pięć dni - 664,15 zł. W pozostałej części Sąd powództwo o ekwiwalent oddalił, gdyż powód nie będąc pracownikiem od 17 lutego 2009 r. nie nabył prawa do urlopu wypoczynkowego w wyższym wymiarze.

Powód w apelacji zarzucił naruszenie prawa materialnego, tj. art. 97 § 2 k.p. oraz wielu przepisów prawa procesowego. Wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku przez uwzględnienie powództwa w całości oraz o zasądzenie kosztów procesu. Powołując się na prawomocny wyrok Sądu Rejonowego w N. powód stwierdził, że jego umowa o pracę nie została rozwiązana w lutym 2009 r. i przytaczając brzmienie art. 23¹ § 2 k.p. dodał, że za zobowiązania powstałe po przejęciu zakładu pracy odpowiada wyłącznie nowy pracodawca.

Sąd Okręgowy w Ś. oddalił apelację S. P. i zasądził od niego na rzecz każdego z pozwanych po 900 zł tytułem zwrotu kosztów procesu za instancję odwoławczą. Sąd drugiej instancji zaakceptował ustalony stan faktyczny, przyjmując go za własny. Sąd Okręgowy zgodził się także z argumentacją prawną Sądu pierwszej instancji co do oceny oświadczenia W. O. o rozwiązaniu umowy pracę bez wypowiedzenia oraz skutków wyroku Sądu Rejonowego w N. z dnia 13 sierpnia 2009 r. Zastępca komornika W. O. był uprawniony do złożenia powodowi oświadczenia woli o rozwiązaniu umowy o pracę, gdyż komornik wyznaczony na zastępcę zawieszzonego komornika staje się pracodawcą dla zatrudnionych w kancelarii pracowników. Zasadność rozwiązania umowy w lutym 2009 r. mogła być zakwestionowana przez powoda wyłącznie wskutek jego odwołania. S. P. złożył takie odwołanie w Sądzie Rejonowym w N., niestety, wskutek zapatrywań prawnych przyjętych przez Sąd Rejonowy nie doszło do rozpoznania odwołania powoda od rozwiązania umowy o pracę. Sąd poprzestał na zaakceptowaniu roszczenia zmienionego na ustalenie istnienia stosunku pracy, skierowanego nie przeciwko rzeczywistemu pracodawcy, a przeciwko A. P., który zresztą powództwo uznał. Sąd Okręgowy stwierdził, że orzeczenie to, jako niedotyczące faktycznego pracodawcy, nie jest wiążące i nie mogło doprowadzić do reaktywowania stosunku pracy z W. O. A. P. nie był pracodawcą powoda z chwilą ustanowienia zastępcy komornika. Nie mógł więc być stroną w sporze, a tym bardziej uznawać jakiegokolwiek roszczenia. Skoro rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia

przez W. O. nie zostało skutecznie na drodze sądowej zakwestionowane, to należy uznać, że stosunek pracy rozwiązał się w dniu 17 lutego 2009 r. Ocena pozostałych argumentów powoda jako bezzasadnych stanowi konsekwencję przyjęcia tego stanowiska.

W skardze kasacyjnej od powyższego wyroku powód, zaskarżając rozstrzygnięcie w całości, zarzucił naruszenie prawa materialnego, a mianowicie:

- art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji, art. 27a ust. 1 oraz art. 3a i art. 27b tej ustawy w związku z art. 23¹ k.p. przez ich błędne zastosowanie wyrażające się w niezgodności pomiędzy ustalonym stanem faktycznym a hipotezą powołanych norm prawnych, polegające na błędnym i pozbawionym podstawy prawnej przyjęciu, iż zastępca zawieszony komornik staje się stroną w dotychczasowych stosunkach pracy, łączących zawieszony komornik z jego pracownikami, a tym samym, że ma prawo kształtowania tych stosunków i dokonywania czynności z zakresu prawa pracy wobec osób zatrudnionych w jednostce organizacyjnej zawieszony komornik, co jest sprzeczne ze wskazanym przepisem;

- art. 26, 27a i 27b ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji przez błędną wykładnię i w konsekwencji niewłaściwe zastosowanie tych przepisów w zakresie uznania, że zastępca zawieszony komornik posiada identyczne uprawnienia jak zastępca komornik prowadzący likwidację kancelarii komornika zmarłego lub odwołanego;

- art. 2 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji przez błędną wykładnię i w konsekwencji niewłaściwe zastosowanie i wobec tego błędne uznanie, wbrew treści przepisu, iż zastępca zawieszony komornik wykonuje czynności na własny rachunek i na tej podstawie przyznanie zastępcy uprawnień do składania oświadczeń woli w ramach stosunków pracowniczych;

- art. 3 k.p. przez jego błędną wykładnię i w konsekwencji niewłaściwe zastosowanie i na tej podstawie uznanie, że pracodawcą w ramach prowadzonej działalności w zakresie Kancelarii Komorniczej nie jest zawieszony komornik, będący nadal osobą prowadzącą działalność gospodarczą w myśl przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, z którą pracownik zawarł umowę o pracę;

- art. 23¹ k.p. przez błędną wykładnię i w konsekwencji niewłaściwe zastosowanie i na tej podstawie przyjęcie, że przejęcie zakładu pracy nastąpiło na mocy pisma Prezesa Sądu Apelacyjnego z dnia 04.12.2008 r. i na tej podstawie błędne uznanie, iż zastępca zawieszzonego komornika posiada uprawnienia strony w stosunkach pracy pracowników zatrudnionych przez zawieszzonego komornika;

- art. 23¹ k.p. przez błędną wykładnię i w konsekwencji niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, iż przejęcie zakładu pracy przez zastępcę zawieszzonego komornika nastąpiło z dniem 4.12.2008 r. - zleceniem przez Prezesa Sądu Apelacyjnego pełnienia obowiązków, zamiast z dniem 25.10.2010 r. - odwołaniem komornika z pełnionej funkcji;

- art. 55 § 1¹ k.p. przez niezastosowanie powołanego przepisu i na tej podstawie oddalenie roszczenia o odszkodowanie za rozwiązanie umowy o pracę przez pracownika z winy pracodawcy w sytuacji, gdy bezspornie w sprawie przyjęto, iż przyczyna jest prawdziwa;

- art. 85 § 1 i 2 k.p. oraz art. 86 k.p. przez niezastosowanie powołanego przepisu i na tej podstawie oddalenie roszczenia powoda o zapłatę wynagrodzenia w sytuacji bezspornego faktu, iż wypłata wynagrodzenia nie nastąpiła;

- art. 99 § 1 i 2 k.p. przez niezastosowanie powołanego przepisu i odmowę zasądzenia odszkodowania za niewydanie w terminie świadectwa pracy w sytuacji, gdy świadectwo to zostało wydane dopiero na przełomie listopada i grudnia 2011 r., a zatem po ponad 10 miesiącach od złożenia przez powoda oświadczenia o rozwiązaniu umowy o pracę z winy pracodawcy;

- art. 171 § 1 k.p. przez niezastosowanie powołanego przepisu i odmowę zasądzenia ekwiwalentu za niewykorzystany urlop za cały 2009 rok oraz za 2010 proporcjonalnie do czasu pracy;

- art. 97 § 2 k.p. przez niewskazanie w świadectwie pracy informacji dotyczących okresu i rodzaju wykonywanej pracy, zajmowanych stanowisk, trybu rozwiązania albo okoliczności wygaśnięcia stosunku pracy, a także innych informacji niezbędnych do ustalenia uprawnień pracowniczych i uprawnień z ubezpieczenia społecznego.

Skarżący zarzucił również naruszenie przepisów postępowania mające wpływ na treść wydanego orzeczenia, tj.

- art. 365 § 1 k.p.c. oraz art. 366 k.p.c. przez niezastosowanie powyższych przepisów, a przez to dokonanie ustaleń sprzecznych z zapadłym poprzednio orzeczeniem, które w prawomocny sposób ukształtowało treść stosunku prawnego pomiędzy zawieszonym komornikiem i jego kancelarią a powodem w tym również *erga omnes*, i na tej podstawie uznanie, że zapadły wyrok nie rozstrzygnął między stronami sporu o zasadność wypowiedzenia umowy o pracę, który to stosunek pracy uległ rozwiązaniu w dniu 17.02.2009 r.;

- art. 365 § 1 k.p.c. oraz art. 366 k.p.c. przez niezastosowanie tych przepisów i wskutek tego odmowę uznania mocy wiążącej prawomocnego wyroku sądu powszechnego, obowiązującego w obrocie prawnym, w zakresie skutków prawnych pomiędzy stronami stosunku pracowniczego (zasady *res iudicata*) oraz uznaniu, iż mimo uzyskania prawomocnego orzeczenia sądowego powód nie odwołał się skutecznie od wypowiedzenia umowy o pracę i nie został przywrócony do pracy;

- art. 233 k.p.c. przez niedokonanie wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału dowodowego oraz błęd w jego ocenie, a w konsekwencji dokonanie błędnych ustaleń faktycznych prowadzących do uznania, iż W. O. w dniu 04.12.2008 r. został ustanowiony zastępcą zawieszzonego komornika i wbrew temu przyjęcie, że wstąpił w prawa pracodawcy zastępowanego komornika w sprawach łączących go z zatrudnionymi pracownikami pomimo uznania za okoliczność faktyczną odwołania A. P. z dniem 25.10.2010 r.;

- art. 233 k.p.c. oraz art. 328 § 2 k.p.c. polegające na dokonaniu błędnych ustaleń oraz wewnętrznej sprzeczności uzasadnienia przez uznanie, że przejęcie zakładu pracy w trybie art. 23¹ k.p. nastąpiło z dniem 10.12.2008 r. i na tej podstawie dalszy wniosek, iż w świetle wyroku Sądu Rejonowego w N. z dnia 13.08.2009 r. z chwilą wydania wyroku przez ten Sąd powód pozostawał w stosunku pracy z zawieszonym komornikiem, a nie z jego zastępcą, który, zdaniem Sądu drugiej instancji, uzyskał przymiot pracodawcy.

Wskazując na powyższe podstawy skarżący wniósł o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Ś. oraz orzeczenie o kosztach procesu ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i

orzeczenie co do istoty sprawy z rozstrzygnięciem o kosztach procesu, jak też o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, na podstawie art. 398⁴ § 2 k.p.c. i art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c., i wskazując na jej oczywistą zasadność podniósł potrzebę ujednoczenia praktyki stosowania ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji w związku z art. 23¹ ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy oraz dalszych przepisów, w tym również konieczności usunięcia rozbieżności w orzecznictwie sądów powszechnych powstałych w zakresie statusu pracodawcy i kompetencji względem pracowników zastępcy zawieszono (art. 26 ust. 1 u.k.s.e.) i odwołanego (art. 27a ust. 1 u.k.s.e.) komornika sądowego w kontekście art. 23¹ k.p., co wymaga ustalenia w zakresie:

- czy w ramach dyskrejonalnej władzy sędziego oraz niezawisłości sędziowskiej dopuszczalnym jest uznanie, wbrew treści art. 365 § 1 k.p.c. oraz art. 366 k.p.c., iż zapadły prawomocny wyrok sądu powszechnego został wydany na skutek wadliwych poglądów prawnych i na tej podstawie uznanie, iż nie obowiązuje on w toczącym się postępowaniu?

- czy w świetle przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji, a w szczególności art. 2, 26, 27a w/w ustawy, zastępca zawieszono komornika wstępuje w ogół praw i obowiązków związanych z prowadzoną działalnością na własny rachunek zawieszono komornika? Jak zatem kształtują się relacje zastępcy komornika do „przedsiębiorstwa” zawieszono komornika?

- z jaką chwilą następuje przejęcie zakładu pracy w myśl art. 23¹ k.p. - czy z chwilą zlecenia zastępcy pełnienia obowiązków na czas zawieszenia w czynnościach komornika czy też z chwilą zlecenia zastępcy komornika pełnienia obowiązków na skutek śmierci lub odwołania komornika w czynnościach.

Pozwani M. B. i W. O. w odpowiedziach na skargę kasacyjną wnieśli o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania, a w razie jej przyjęcia - o oddalenie skargi w całości oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym, przy czym pozwany W. O. według norm przepisanych, a pozwany M. B. w kwocie 5.400 zł, tj. w wysokości trzykrotnej stawki minimalnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie stwierdzić trzeba, że skarga jest niedopuszczalna w sprawach dotyczących świadectwa pracy i roszczeń z tym związanych - art. 398² § 2 pkt 2 k.p.c. W orzecznictwie konsekwentnie przyjmuje się, że wyłączenie to obejmuje wszystkie sprawy dotyczące świadectwa pracy oraz wszelkie sprawy o roszczenia ze świadectwem pracy związane, a więc nie tylko powództwa o wydanie i sprostowanie świadectwa pracy, ale i powództwa o odszkodowanie za niewydanie w terminie świadectwa pracy. Warunkiem uzyskania przez pracownika odszkodowania jest wyrządzenie szkody przez pracodawcę wskutek niewydania w terminie lub wydania niewłaściwego świadectwa pracy. W tym znaczeniu roszczenie o odszkodowanie ma ścisły związek z wydaniem lub niewydaniem w terminie świadectwa o określonej treści, a więc sprawy odszkodowawcze, czy to na gruncie art. 99 k.p., czy też poprzez poszukiwanie odpowiedzialności pracodawcy w przepisach prawa cywilnego, są sprawami „dotyczącymi” świadectw pracy, a roszczenia o odszkodowanie są z nimi „związane” w rozumieniu art. 398² § 2 pkt 2 k.p.c. Skarga kasacyjna w tych sprawach jest niedopuszczalna i podlega odrzuceniu z mocy art. 398⁶ § 3 k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 marca 2008 r., II PK 178/07, OSNP 2009 nr 11-12, poz. 145). Ponieważ przedmiotową skargę powód skierował przeciwko wyrokowi w części dotyczącej treści świadectwa pracy oraz odszkodowania za niewydanie świadectwa pracy, w tej części skarga uległa odrzuceniu na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c. w zw. z art. 398² § 2 pkt 2 k.p.c.

Odnosząc się do zarzutów naruszenia art. 233 k.p.c. oraz art. 328 § 2 k.p.c., podniesionych w ramach podstawy kasacyjnej wskazanej w art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c., podkreślić należy, że zarzuty obrazy prawa procesowego tylko wtedy mogą determinować skuteczność skargi kasacyjnej, gdy uchybienia proceduralne mogły mieć wpływ na wynik sprawy. Przepis art. 328 § 2 k.p.c. dotyczy konstrukcji uzasadnienia wyroku i ma zastosowanie w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji, a w postępowaniu odwoławczym stosuje się go odpowiednio. Zarzut jego naruszenia przez sąd drugiej instancji wymaga zatem powołania w skardze art. 391

§ 1 k.p.c., odnoszącego się do postępowania apelacyjnego, czego powód nie uczynił. Utrwalony jest przy tym pogląd, że zarzut ten jest usprawiedliwiony jedynie w wyjątkowych okolicznościach, w których motywy wyroku są tak ułomne, że uniemożliwiają kontrolę procesu myślowego, który doprowadził do rozstrzygnięcia (zob. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 czerwca 2001 r., II UKN 446/00, OSNP 2003 nr 7, poz. 182). Takich wad nie można przypisać uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. Wprawdzie Sąd Okręgowy przejął ustalenia Sądu pierwszej instancji, w których tenże Sąd nie dokonał rozróżnienia na okresy zastępczego powierzenia W. O. obowiązków komornika, początkowo w związku z zawieszeniem w obowiązkach, a następnie w związku z odwołaniem komornika A. P., jednakże Sąd Okręgowy różnicę tę dostrzegł, wywodząc o sytuacji zastępcy na okres zawieszenia komornika w obowiązkach. Pozwala to na dokonanie kontroli rozstrzygnięcia obejmującej prawidłowość wykładni i subsumcji. Trzeba również mieć na względzie, że uzasadnienie wyroku sporządzane jest *ex post*, toteż nawet w przypadku naruszenia wymagań dotyczących jego konstrukcji z zasady nie dochodzi do spełnienia przesłanki istotnego wpływu na rozstrzygnięcie. Gdy zaś chodzi o obrazę art. 233 k.p.c., to w judykaturze dominuje zapatrywanie, że naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. także nie mieści się we wskazanych w przepisie art. 398³ § 1 k.p.c. podstawach kasacyjnych. Zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c. podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być bowiem zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 września 2005 r., III CSK 13/05, OSNC 2006 nr 4, poz. 76). Wprawdzie w art. 398³ § 3 k.p.c. ustawodawca nie wskazał *expressis verbis* konkretnych przepisów, których naruszenie w procesie ustalania faktów i przeprowadzania oceny dowodów nie może być przedmiotem zarzutów wypełniających drugą podstawę kasacyjną, jednak norma ta z pewnością obejmuje przepis, który określa kryteria oceny wiarygodności i mocy dowodów, a więc art. 233 k.p.c. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 października 2013 r., II UK 66/13, LEX nr 1396080). Sąd Najwyższy, będąc sądem kasacyjnym, nie zajmuje się ponowną oceną materiału dowodowego ani kontrolą prawidłowości oceny dowodów według przesłanek art. 233 § 1 k.p.c., a co za tym idzie - jest związany ustalonym stanem faktycznym.

Zważyć przy tym trzeba, że skarżący, stawiając zarzut naruszenia art. 233 k.p.c., w istocie podniósł kwestie dotyczące błędu w subsumcji przez niewłaściwe zastosowanie art. 23¹ k.p. w sytuacji, w której z powodu zawieszenia komornika w czynnościach doszło do przejęcia kancelarii przez zastępcę - i temu zarzutowi nie można odmówić trafności. Sąd Okręgowy uznał mianowicie, że z chwilą wyznaczenia W. O. zastępcą zawieszzonego w czynnościach komornika A. P. nastąpiło przejście zakładu pracy na innego pracodawcę w rozumieniu art. 23¹ k.p. Powołał się przy tym, za Sądem Rejonowym, na stanowisko wyrażone przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 19 kwietnia 2010 r., II PK 298/09 (LEX nr 602256), iż zastępca komornika, przejmując zadania wykonywane przez kancelarię komorniczą w zamian za prawo czerpania dochodów, z mocy art. 23¹ k.p. staje się stroną w dotychczasowych stosunkach pracy łączących odwołanego komornika z jego pracownikami. Pogląd ten jest w pełni uprawniony, lecz w sytuacji zlecenia obowiązków zastępcy w związku z odwołaniem dotychczasowego komornika i w takim stanie faktycznym sprawy został wyrażony. Z punktu widzenia prawa pracy kancelaria komornicza stanowi jednostkę organizacyjną pracodawcy (zakład w znaczeniu przedmiotowym), za pomocą której komornik, będący pracodawcą dla pracowników kancelarii, realizuje swe zadania publiczne w zakresie m.in. wykonywania orzeczeń sądowych oraz innych tytułów wykonawczych - art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o komornikach sądowych i egzekucji (t.j.: Dz.U. z 2011 r., Nr 231, poz. 1376 ze zm.). Z mocy art. 26 ust. 1 ustawy o komornikach, jeżeli komornik nie może pełnić obowiązków z powodu przeszkód prawnych lub faktycznych, pełnienie obowiązków zleca się zastępcy komornika. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio w razie śmierci albo odwołania komornika (ust. 4). Tylko do zastępcy komornika wyznaczonego w razie śmierci lub odwołania komornika stosuje się odpowiednio przepisy art. 3a i art. 28 ustawy (art. 27a ust. 1). Z przepisów tych wynika, że zastępca komornika wykonuje czynności na rachunek własny oraz że podlega on przepisom o podatku dochodowym od osób fizycznych, o ubezpieczeniach społecznych oraz o ubezpieczeniu zdrowotnym, dotyczące osób prowadzących działalność gospodarczą. W przypadku śmierci lub odwołania komornika wyznaczony zastępca prowadzi postępowania w sprawach dotychczas niezakończonych, do czasu powołania komornika na to stanowisko - art. 27a ust. 4.

Zastępca odwołanego (zmarłego) komornika może wykonywać obowiązki w kancelarii objętej lub stworzyć własną, a w tej ostatniej sytuacji, jak stanowi art. 27a ust. 2 powołanej ustawy, przeprowadza likwidację kancelarii zastępowanego komornika. Z przywołanych regulacji jasno wynika, że z chwilą objęcia kancelarii przez zastępcę komornika, który został odwołany lub zmarł, dochodzi do przejęcia nie tylko zadań, ale i kancelarii jako zakładu pracy, wraz z zatrudnionymi w niej pracownikami. Jest to przejęcie odpowiadające treści art. 23¹ k.p., co oznacza, że zastępca komornika odwołanego lub zmarłego staje się z mocy prawa stroną w dotychczasowych stosunkach pracy. Przejęcie ma charakter definitywny - w relacji do poprzedniego komornika, a tymczasowy - w relacji do nowo powołanego komornika (o ile nie dojdzie do likwidacji kancelarii). Przytoczone przepisy ustawy o komornikach i egzekucji dotyczą sytuacji, w której prezes właściwego sądu apelacyjnego zleca obowiązki komornika zastępcy wyznaczonemu w razie śmierci lub odwołania komornika, a więc wtedy, gdy działalność komornika zastępowanego zostaje zakończona i traci on swój status. Zastępca wstępuje w ogół praw i obowiązków zastępowanego komornika, ale działa w imieniu własnym i na swoją rzecz, przejmuje konto bankowe oraz aparat służący do wykonywania zadań, jakim jest kancelaria. Dla zatrudnionych w niej pracowników staje się pracodawcą, gdyż komornik odwołany (zmarły) przestaje być stroną stosunków pracy, skoro następuje utrata przez niego bytu jako komornika.

Inna natomiast jest sytuacja zastępcy komornika powołanego w związku z czasową niemożnością pełnienia obowiązków przez komornika z powodu przeszkód faktycznych lub prawnych. Przepis art. 15 ust. 1 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji przewiduje zawieszenie komornika w czynnościach przez Ministra Sprawiedliwości z powodu prowadzenia przeciwko komornikowi postępowania o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe oraz w sytuacji ustanowienia doradcy tymczasowego przy wszczęciu lub w toku postępowania o częściowe bądź całkowite ubezwłasnowolnienie. W odróżnieniu od innych postaci zawieszenia w czynnościach cechą specyficzną tego zawieszenia jest obligatoryjność i bezterminowość.

W judykaturze ugruntowane jest stanowisko, że przy dokonywaniu oceny, czy nastąpiło przejście zakładu pracy na innego pracodawcę w rozumieniu art. 23¹ k.p. w odniesieniu do zakładów o celach gospodarczych decydujące są uwarunkowania typu majątkowego, zaś w odniesieniu do zakładów realizujących cele publiczne istotne jest przede wszystkim przejęcie zadań, przy czym wymagane jest przejęcie chociaż części pracowników zaangażowanych w wykonywanie tych zadań (zob. uchwała 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 28 marca 2013 r., III PZP 1/13, OSNP 2014 nr 4, poz. 51, wyrok z dnia 3 czerwca 2014 r., III PK 119/13, LEX nr 1476968 i orzecznictwo tam powołane). Takie rozumienie transferu wynika również z orzecznictwa TSUE (poprzednio ETS): orzeczenia z dnia 19 maja 1992 r., C-29/91, w sprawie *Dr Sophie Redmond Stichting v. Henricus Bartol and Others*, ECR 1992 nr I-3189 oraz z dnia 14 kwietnia 1994 r., C C-392/92, w sprawie *Christel Schmidt v. Spar und Leihkasse Der Fruheren Aemter Bordeesholm, Kiel und Cronshagen*, ECR 1994 nr I-1311. Gruntownej analizie orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości w tej kwestii, z przywołaniem i interpretacją przepisów dyrektywy Rady 2001/23/WE z dnia 12 marca 2001 r. w sprawie zbliżania ustawodawstw Państw Członkowskich odnoszących się do ochrony praw pracowniczych w przypadku przejęcia przedsiębiorstw, zakładów lub części przedsiębiorstw lub zakładów (Dz.U. UE L z dnia 22 marca 2001 r.), dokonał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 14 maja 2012 r., II PK 228/11, dochodząc do trafnej konkluzji, że same zadania i kompetencje nie stanowią jednostki ekonomicznej w rozumieniu art. 1 ust. 1 lit. b) dyrektywy Rady 2001/23/WE i dopiero zorganizowanie struktury opartej na czynniku ludzkim powołanym w celu ich realizacji, odpowiada definicji jednostki (OSNP 2013 nr 9-10, poz. 108). Zapatrywane te są pomocne do dokonania oceny, czy komornik zastępujący komornika zawieszzonego w czynnościach, przejmując jego zadania publiczne do wykonania, przejmując także kancelarię, czyli jednostkę organizacyjną pracodawcy (zakład pracy w ujęciu przedmiotowym) w rozumieniu art. 23¹ k.p. i staje się dla zatrudnionych tam pracowników pracodawcą w rozumieniu art. 3 k.p. Ocena ta prowadzi do odpowiedzi negatywnej. Gdy dochodzi bowiem do zawieszenia w czynnościach, komornik nie traci swego statusu i zakładu w znaczeniu przedmiotowym, zostaje tylko czasowo odsunięty od wykonywania czynności, co trwa do momentu, w którym zdezaktualizują się

okoliczności stanowiące przesłanki zawieszenia. Dalej jest właścicielem kancelarii i stroną stosunków pracy z zatrudnionymi tam pracownikami, gdyż nie kończy się jego byt prawny komornika danego rewiru; dalej korzysta z wielu praw i obowiązków wynikających ze statusu komornika - i tak zawieszenie nie wpływa na jego przynależność do samorządu zawodowego oraz związane z tym uprawnienia i obowiązki, ponieważ zachowuje status komornika może podlegać odpowiedzialności dyscyplinarnej. Zastępujący go komornik nie ma żadnych kompetencji do likwidacji kancelarii. Zupełnie inaczej niż w przypadku odwołania i śmierci, przedstawia się sfera udziału w dochodach. O ile zastępcy komornika ustanowionego w związku z odwołaniem lub śmiercią należy się cały dochód (art. 63 ust. 3 ustawy), o tyle w razie zawieszenia komornika w czynnościach, o podziale dochodu przez pierwszy rok zawieszenia decyduje umowa pomiędzy komornikiem zawieszonym a zastępującym go, a więc możliwe jest także ustalenie, że komornik zawieszony będzie pobierał 100% dochodu (art. 63 ust. 2 ustawy).

Zatem osoby zatrudnione w kancelarii nadal są pracownikami kancelarii zawieszzonego komornika, za którego jego zadania czasowo wykonuje wyznaczony zastępca. Zastępca zawieszzonego komornika nie przejmuje jednak pracowników jako ich nowy pracodawca, tak jak dzieje się to w sytuacji odwołania lub śmierci. Wykonuje on zadania za pomocą aparatu pomocniczego konkretnego funkcjonariusza publicznego, który czasowo nie może pełnić swych obowiązków, czyli przy pomocy pracowników kancelarii zawieszzonego komornika. Nie dochodzi do transferu w rozumieniu art. 23¹ k.p.

W piśmiennictwie słusznie podkreśla się, że zawieszenie komornika w czynnościach (obligatoryjne) oznacza nie tylko wyłączenie go z obrotu jako organu egzekucyjnego, ale także w sferze wykonywania obowiązków pracodawcy. Obie te sfery aktywności komornika przenikają się ściśle. Polecenia w zakresie czynności egzekucyjnych przybierają postać poleceń pracodawcy, o których mowa w art. 100 § 1 k.p. Odsunięcie komornika od czynności egzekucyjnych, z pozostawieniem mu do wykonywania uprawnień pracodawcy, stwarzałoby realne niebezpieczeństwo paraliżu pracy kancelarii w czasie wykonywania obowiązków przez zastępcę (zob. J. Stelina „Komentarz do ustawy o komornikach i egzekucji”, komentarz do art. 15, System Informacji Prawnej Lex [Lex Omega] 39/2014). Uznać zatem trzeba, że

zastępca komornika zawieszony, z mocy wyznaczenia go przez prezesa sądu apelacyjnego do zastępowania komornika w jego obowiązkach, ma kompetencje do wykonywania wobec pracowników kancelarii czynności z zakresu prawa pracy. Wykonuje on przejęte zadania przy pomocy „jego” pracowników - jako osoba wyznaczona do czynności z zakresu prawa pracy za pracodawcę będącego osobą fizyczną, który nie może dokonywać tych czynności osobiście. Posiada więc status osoby, o której mowa w art. 3¹ § 2 w zw. z § 1 k.p. Z powołanego przepisu wynika, że gdy pracodawcą jest osoba fizyczna, czynności z zakresu prawa pracy dokonuje ona osobiście, ale także przez organ zarządzający zakładem lub przez inną wyznaczoną do tego osobę. Przepis ten nie wprowadza warunku, iż wyznaczyć daną osobę może tylko osoba fizyczna będąca pracodawcą, choć taka sytuacja stanowi regułę. Dopuszczalne jest również wyznaczenie innej osoby przez podmiot zewnętrzny, np. gdy pracodawcą jest osoba całkowicie ubezwłasnowolniona, czynności z zakresu prawa pracy dokonuje jej opiekun wyznaczony przez sąd. Analogiczna sytuacja występuje w przypadku komornika zawieszony w czynnościach, dla którego wyznaczony zostaje zastępca w trybie art. 26 ust. 1 ustawy o komornikach i egzekucji.

Odniesienie powyższych zapatrywań do okoliczności niniejszej sprawy usprawiedliwia wniosek, że W. O., będący w okresie od 4 grudnia 2008 r. do 10 listopada 2009 r. zastępcą A. P. - komornika zawieszony w czynnościach z powodu toczącego się przeciwko niemu postępowania o przestępstwo umyślne - jako osoba wyznaczona do czynności w sprawach z zakresu prawa pracy w stosunku do pracowników kancelarii (art. 3¹ § 2 k.p.), był umocowany do rozwiązania umowy o pracę z S. P. w dniu 17 lutego 2009 r. Z kompetencji zastępcy zawieszony komornika, który kieruje kancelarią, nie można wyłączyć prawa do składania oświadczeń woli w stosunkach pracy, w tym do rozwiązania stosunku pracy z pracownikiem kancelarii z powodu ciężkiego naruszenia przez niego podstawowych obowiązków. Takich uprawnień nie posiada już bowiem odsunięty od czynności komornik, natomiast zastępca komornika zaczyna działać we własnym imieniu, ze skutkami w sferze prawnej reprezentowanego, który pozostaje stroną stosunków pracy. Rozważania te pozwalają na właściwą ocenę znaczenia prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego w N. z dnia 13 sierpnia 2009

r., ustalającego istnienie stosunku pracy pomiędzy powodem S. P. a pozwanym A. P., prowadzącym działalność jako Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w K.

W myśl art. 365 § 1 k.p.c. orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej, a w wypadkach w ustawie przewidzianych - także inne osoby. Z prawomocnością orzeczenia sądowego łączy się powaga rzeczy osądzonej (art. 366 k.p.c.), ale jest to odmienna konstrukcja prawna. Zgodnie z ustalonym stanowiskiem judykatury, moc wiążąca prawomocnego wyroku charakteryzuje się dwoma przymiotami. Pierwszy z nich odnosi się do samego faktu istnienia prawomocnego orzeczenia. Ten aspekt występuje również wtedy, gdy w poprzednim postępowaniu sądowym nie brała udziału choćby jedna ze stron nowego postępowania. Drugi, to walor prawny rozstrzygnięcia zawartego w treści wyroku, który przejawia się tym, że w nowej sprawie orzeczenie zawarte w prawomocnym wyroku stwarza taki stan prawny, jaki z niego wynika. Sądy rozpoznające nowy spór pomiędzy tymi samymi stronami muszą przyjmować, że dana kwestia prawna kształtuje się w sposób przyjęty w prawomocnym orzeczeniu. Inaczej rzecz ujmując, podmioty wymienione w art. 365 § 1 k.p.c. są związane dyspozycją konkretnej i indywidualnej normy prawnej wywiezionej w procesie subsumcji z przepisów zawierających normy generalne i abstrakcyjne (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 czerwca 2009 r., II PK 302/08, OSNP 2011 nr 3-4, poz. 34).

Skoro Sąd Rejonowy w N. ustalił prawomocnym wyrokiem z dnia 13 sierpnia 2009 r., że istnieje stosunek pracy pomiędzy S. P. a A. P. prowadzącym działalność jako komornik sądowy, to - niezależnie od tego, że wyrok ten został wydany w sprawie zainicjowanej pozwem o przywrócenie do pracy - sąd rozpoznający sprawę o wynagrodzenie obowiązany był honorować zarówno fakt istnienia takiego prawomocnego orzeczenia, jak i stan prawny z tego rozstrzygnięcia wynikający. Zastępca komornika zawieszony w czynnościach nie był wówczas dla powoda innym pracodawcą, lecz osobą wyznaczoną do czynności z zakresu prawa pracy za tego właśnie pracodawcę, z którym sąd ustalił istnienie stosunku pracy. Zastępca reprezentował w stosunkach pracy stronę, której wyrok ten dotyczy. Kwestia ewentualnych uchybień proceduralnych w procesie

zakończonym prawomocnym wyrokiem i ich wagi mogłaby podlegać ocenie tylko w stosownym postępowaniu. Z mocy prawomocnego wyroku powód S. P. pozostawał w stosunku pracy z A. P. w dniu 11 listopada 2009 r., tj. w dacie przejęcia zakładu przez W. O. w trybie art. 23¹ k.p., kiedy to W. O. wyznaczony został zastępcą A. P. w związku z jego odwołaniem, albowiem do tej daty nie doszło do rozwiązania stosunku pracy z powodem. Pracodawca może wstąpić w stosunek pracy tylko wtedy, gdy w chwili przejęcia zakładu dana osoba jest pracownikiem zakładu, jednakże skutek wynikający z art. 23¹ § 1 k.p. jest niezależny od faktycznego podjęcia przez pracownika pracy u nowego pracodawcy (tak Sąd Najwyższy m.in. w wyroku z dnia 22 września 1999 r., I PKN 264/99, OSNP 2001 nr 2, poz. 37). Przesądzające jest bowiem istnienie w dacie przejęcia ważnego stosunku pracy, którego nowy pracodawca staje się stroną z mocy prawa.

Powyższe rozważania potwierdzają zasadność zarzutów naruszenia prawa materialnego art. 23¹ k.p. w zw. z art. 26 ust. 1 ustawy o komornikach i egzekucji oraz naruszenia prawa procesowego - art. 365 § 1 k.p.c. Mimo to skarga kasacyjna nie podlega uwzględnieniu, gdyż zaskarżone rozstrzygnięcie ostatecznie jest prawidłowe. Z niekwestionowanych ustaleń faktycznych wynika, że powód od lutego 2009 r. do lutego 2010 r. ani razu nie stawił się w Kancelarii Komorniczej w K., dokąd W. O. przeniósł siedzibę kancelarii zastępowanego komornika, o czym powiadomił wszystkich pracowników oraz interesantów przez umieszczenie stosownej informacji na drzwiach dotychczasowej siedziby. Wielokrotnie też wzywał powoda do stawienia się w miejscu pracy. Nie ma w stanie sprawy jakichkolwiek danych co do tego, że powód zgłaszał gotowość do pracy, a pracy nie świadczył doznając przeszkód ze strony zastępcy komornika W. O. W pełni przekonująca jest teza wyroku Sądu Najwyższego z dnia 12 listopada 2007 roku, iż pracownik nie przejawia gotowości do pracy u nowego pracodawcy wówczas, gdy ignoruje przejęcie przez niego zakładu pracy (I PK 159/07, OSNP 2009 nr 1-2, poz. 3). Zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 80 k.p., pracownik otrzymuje wynagrodzenie za pracę wykonaną. Jeżeli pracownik nie wykonuje pracy, do nabycia przez niego prawa do wynagrodzenia niezbędne jest istnienie przepisu szczególnego lub postanowień umownych przyznających mu takie prawo. Innymi słowy, samo pozostawanie w stosunku pracy bez świadczenia pracy nie stanowi podstawy

roszczenia o wypłatę wynagrodzenia. Z tych właśnie względów S. P. nie nabył prawa do wynagrodzenia za pracę za okres sporny, a tym samym nie nastąpiła zarzucana obraza art. 85 § 1 i 2 k.p. oraz art. 86 k.p. Konsekwencją przyjęcia, że powodowi nie przysługuje wynagrodzenie, ponieważ nie stawał się w pracy i jej nie wykonywał, jest redukcja wymiaru urlopu na podstawie art. 155¹ § 1 k.p. w zw. z art. 155² § 1 pkt 6 k.p. U dotychczasowego pracodawcy pracownikowi przysługuje urlop w wymiarze proporcjonalnym do okresu „przepracowanego”. Przepis art. 155² k.p. dotyczy ponownego podjęcia pracy u tego samego pracodawcy i chodzi w nim o sytuację, gdy nastąpiła przerwa w wykonywaniu pracy trwająca co najmniej miesiąc. Gdy chodzi o powoda, owa „przerwa” w wykonywaniu pracy z powodu nieusprawiedliwionej nieobecności w pracy trwała do końca zatrudnienia. W okresach, o których mowa w § 1 art. 155² k.p., pracownik nie nabywa uprawnień urlopowych. Z kolei przepis art. 171 § 1 k.p. stanowi, że ekwiwalent pieniężny przysługuje pracownikowi w razie niewykorzystania przysługującego mu urlopu w całości lub w części z powodu rozwiązania lub wygaśnięcia stosunku pracy. Zatem roszczenie o ekwiwalent jest surogatem urlopu. Skoro pracownik nie nabywa prawa do urlopu w naturze za okres nieprzepracowany z powodu nieusprawiedliwionej nieobecności w pracy, to nie ma też prawa do ekwiwalentu pieniężnego za ten urlop. W okolicznościach przedmiotowej sprawy zarzut naruszenia art. 171 § 1 k.p. należy więc uznać za nieuprawniony. W świetle poczynionych rozważań jako oczywisty nasuwa się wniosek, że brak jest podstaw do zasądzenia na rzecz powoda odszkodowania przewidzianego w art. 55 § 1¹ k.p. S. P. rozwiązał stosunek pracy z powodu ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków wobec pracownika, tj. niewypłacania wynagrodzenia za pracę od 1 lutego 2009 r. Ponieważ powód nie nabył prawa do wynagrodzenia, gdyż nie świadczył pracy w kancelarii kierowanej przez W. O., to nie jest zasadna podana przez niego przyczyna rozwiązania umowy i tym samym nie jest uprawniony do odszkodowania w wysokości wynagrodzenia za okres wypowiedzenia. Sąd Okręgowy, oddalając apelację w tej części, nie naruszył art. 55 § 1¹ k.p.

Skarga kasacyjna skierowana przeciwko wyrokowi w części oddalającej apelację wobec pozwanego M. B. jest całkowicie bezzasadna. M. B. wyznaczony został jako kolejny zastępca odwołanego A. P. z dniem 1 listopada 2010 r., a więc

po rozwiązaniu stosunku pracy przez powoda. S. P. nie zawarł w skardze jakichkolwiek argumentów przemawiających za uznaniem, że podstawy skargi dotyczą orzeczenia wobec pozwanego M. B. i w jakim zakresie, co nie pozwala na poczynienie rzeczowych rozważań w tym przedmiocie.

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c., zaś o kosztach postępowania kasacyjnego - na zasadzie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. oraz art. 99 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c.